

PERIÓDICH IMPARCIAL, REGIONALISTA,
de Literatura, Art, Montepios, Varietats,
Noticias y Anuncios

Direcció: MUNTANER, 112, 4.ª - 1.ª — Administració: TALLERS, 45, 1.ª

PREU DE SUSCRIPCIÓ: una pesseta TRIMESTRE.—UN NÚMERO SOL, 10 céntims.—ATRASSAT, 15.

Avuy posem per folletí desde la plana número 25 á 32 inclosa, de la celebrada obra

À PAISES DESCONOCIDOS Ó LA HERENCIA DE UN COCINERO

ANALISEM

Un de 'ls inconvenients mes grans de la premsa periódica, és sèr de un partit ó de una agrupació determinada.

En aquet cas no s'hi pot buscar en ella res de bo, res útil, res convenient.

Los diaris de partit tenen constantment una mateixa consigna.

Sa missió és ja previament sapiguda.

Semblan escrits ab falsilla.

Si 'l diari és ministerial, ja se sab que alabarà sempre á 'l govern.

Si és d'oposició trobarà dolent y mal fet tot lo que 'l govern fassi.

Si és republicà criticarà per sistema tot lo que fassi bona la monarquia.

Si és anticlerical, ¡no 'n vulguin mes de atachs contra la religió y 'ls seus ministres!

Y á 'l revés, si 'l periódich és de opinions contraries á las que deixem sentadas.

Per 'xó 'ns fa pena la premsa periódica de partit.

Perque 'l govern, siga 'l que siga, ¡be n' farà alguna de cosa bona de tant en tant, ó be 'n esguerrará alguna de quant en quant!

Donchs no hi fa res: pera 'ls conservadors sempre obran malament los lliberals, ó viceversa.

Pera 'ls ateos é incréduls may valdrá res la religió.

Pera 'ls regionalistas, de tot tè la culpa 'l poder central.

Y pera 'l centralisme las ideas regionals són una calamitat.

En rigor, la premsa de partit casi val mes no llegirla.

Per endavant ja se sab lo que dirá de 'ls assumptos polítichs.

Y aixó que sempre és un mal, aquí á Espanya actualment és un mal gran.

Fa poch s'ha acabat una guerra costosíssima.

Una guerra quals conseqüencies poden (y deurian) servirnos de ensenyansa.

Pero ¡ca! Ni pensarhi.

La política no tè entranyas.

Lo govern ha de sèr objecte de tots los atachs de 'ls uns y de totes las alabansas de 'ls altres.

¡Qu' és cas de jutjarlo ab sang freda, y ab criteri just, y ab imparcialitat, y ab verdader patriotisme!

¡Ca!

No hi fa res que s'equivoqui alguna volta.

Sos partidaris l'aplaudiran sempre.

No importa que tinga bon zel y 's desvetlli pe 'l be de la nació, y que fassi actes bons alguna vegada.

Sos contraris l'atacarán.

Y l'atacarán ab mes sanya, quant mes bo siga 'l fet que realisi.

Aixís se véu cada día.

Y no podía deixar de sucsehir ab lo govern actual.

Per' *La Época*, *El Imparcial*, *La Dinastia* y altres periódichs, és lo *non plus ultra*.

Per' *El País*, *El nuevo Régimen*, *La Publicidad*, *Las Dominicales*, *El Heraldo* y demès adversaris, és lo mes inepte y dolent que puga imaginar-se.

Ningú negará que 'l govern de 'l Sr. Silvela va venir en circunstancias difícilíssimas.

Ningú negará tampoch que en l'any y mitj

que s' troba empunyant lo timò de la nau de 'l Estat, ha treballat molt y ab voluntat.

Com no pòt negàrseli una constancia y energia grans.

Cap govern havia procurat, com ell ho ha fet, que s' discutissen ab detenciò 'ls pressupostos.

Cap s' havia preocupat tant com l' actual de procurar atacar de una manera resolta tot lo que efecta á la qüestió social, qüestió de gran trascendencia.

Cap havia deixat compèndrer tan bonas disposicions en favor de 'l regionalisme y especialment de la descentralisació.

Aixó no són peraulas vanas, com ho són casi sempre las de la prensa de partit.

Hi ha fets fehacients.

Las Corts han estat ocupantse durant mesos y mesos de 'ls gastos y de 'ls ingressos públichs.

Lo Govern ha mostrat gran enteresa, sense apartarse de 'ls medis constitucionals, per sostenir ab energia 'l principi d' autoritat.

Ha suspés garantias, es cert; pero ho ha fet apoyantse en la Constitució que ho autorisa.

Y respecte á regionalisme, recordi's que va nomenar alcaldes á 'l Dr. Robert y á 'l Sr. Font de Rubinat, y bisbes á 'ls Drs. Morgades y Torras, y que, fins suspesas las garantias y declarat l' estat de guerra en aquesta provincia, 'l capita general va deixar defensar tot lo contingut de las Bases de Manresa.

Tingui's present que 'l Catalanisme ha donat lloch á molts discussions en lo Congrès.

Convingui tothom en que 'l Sr. Dato ha implantat en Espanya una ley innovadora per accidents de 'l treball, á favor de 'ls jornalers.

Y que s' ha dictat la de 'l treball respecta á las donas y 'ls noys.

Y una disposició per generalizar extraordinariament lo fruyt de la ensenyansa.

Cap contrari de 'l góvern pòt negar la certesa d' aquets fets.

Com no negará tampoch la predilecció de 'l ministeri pe 'l desarrollo de la industria.

Proba certa és d' aixó lo enviar á París per compte de l' Estat á un bon número de treballadors, ab la idea de que estudihi la manera de millorar diversas industrias.

Y aquets obrers (que ja són á París) no són de la vila de l' os: són de distintas regions.

De manera, que en aixó hi ha un esperit gubernamental digne de tot aplauso.

Donchs ni *por esas*.

Los republicans censuran que 'ls obrers hagin anat á S. Sebastián.

Censuran que hagin visitat á la Reyna, y que aquesta excelsa dama s' hagi expontanejat ab los fills de 'l treball.

Los *catalanistas* (segons quins, ey!) se burlan de las deferencias que 'ls han tingut lo Sr. Dato y 'ls demés que 'ls han obsequiat.

Los altres culpan á 'l Govern de que á París no se 'ls hostaljes de moment com correspon.

De tot té la culpa 'l Govern y 'l ministre de la Gobernació.

Sense mirar que aquét está donant probas de verdader amor patri, porque procura pe 'l bè de la classe mes numerosa de 'ls espanyols, la treballadora.

Sense pensar que ab los fets s' ha captat mes simpatias de 'ls obrers lo Sr. Dato en lo poch temps de sèr ministre, que tots los embaucadors que ab falornias y utopias los omplan desde fa anys lo cap de sebas y d' esperansas, cap de las quals los donará las ventatjas que á la llar de 'l treballador durá 'l Sr. Dato ab la aplicació de la ley de 30 de Janer de 'l any present.

En aixó convindria que s' fixés la prensa de partit.

Pero tant si ho fa com no, 'ls actes mencionats tindrán la deguda importancia, y 'ls ministres, per criticats que s' vejin poden estar tranquils y satisfets, sempre que, com lo Sr. Dato, treballin veraderament en favor de 'ls interessos de 'l poble y de 'l bè de la patria en general.

P. DE R.

Revista teatral

Circo Barcelonés.—Aquet teatro está obert á pessar de trovarnos en plé estiu, en qual temporada no acostuma á estarho. Pero com és fresch en realitat y la companyia de 'l Sr. Graells s' esforça en donar variadas funciones, no hi manca públich. Ara hi ha hagut una novetat: l' estreno d' un drama de assumpto catalá si be de un autor fill de Cuba, segons tenim entès. Se diu D. Alejandro Cubria, y 'l drama és *El juicio de Dios ó El Conde de Barcelona*. Está ben versificat: l' argument té interés y s' hi veuhen situacions ben preparadas; y com l' autor mostra tenir qualitats propias pe 'l cultiu de la literatura escénica y per altra part va sèr representat ab molt carinyo per la Sra. Garrigós y 'ls Srs. Labastida, Nieto, Casals, Guardia y altres actors apreciats, l' éxit va resultar y l' autor va haver de surtir molts voltas á las taulas junt ab los artistas. Los felicitem.—P. G.

Ambigú Barcelonés.—Un altra pantomima ha presentat la *troupe* Onofri, anunciant sa despedida. Títul: *Los malcados ó La esposa del criminal*. Conegudas las dots de 'ls intérpretes muts de 'ls personatjes, direm sols que s' fan entendre sense parlar emportantse'n merescuts aplausos las Srtas. Julia y Lola (la primera en la part de protagonista) y 'ls celebrats germans que donan nom á tan notable companyia.—A. P.

Secció de 'l Pirotécnic

Anem per parts.

Primer dech tributar un aplauso á 'l Sr. Costa, firmant de un article de *La Publicidad* alabant l' anada de 'ls coros de Clavé á París, que hi van á forsa de la constancia de 'l Sr. Benages, incansable president de la associació, y de 'ls que 'l secundan.

Tè rahó 'l Sr. Costa en lo referent á 'ls coros. No 'n té gayre á 'l fer apreciacions respecte á 'ls obrers que visitan la Exposició sense sèr coristas.

***

Segona part.

—Para usted—puch dir á *El Diluvio*. No en só de alabansa; en só de censura, y de censura

que no és previa, sino conseqüència de un comportament reprovable.

¿Qué no ho véu l' autor de 'ls atachs contra 'l Sr. Benages, que cada vegada que vol ridiculitzar-lo qui's posa en ridícul és ell?

¿Vól jugar que no és capàs de posar son nom a 'l peu de lo que diu en contra de aquesta expedició?

Jo hi apostaria doble contra senzill.

Y és tan poca solta lo que diu, que fins resulta lo contrari de lo que vol dir.

Ara las enfila contra 'l Sr. Benages perquè no haventse entès ab la companyia de 'l ferrocarril, ha arreglat que part de 'l viatge's fassi per mar, a qual objecte lo Sr. Benages va fer un viatge a Mallorca a costas de la associació y assignant aquésta entre 'ls gastos un duro diari pe 'l Sr. Benages.

D' aixó 'n diu *El Diluvio* medrar ab la associació.

Es dir, lo Sr. Benages, en obsequi a la societat, per facilitar la consecució d' un fi lloable deixa la seva feyna, 's pren la molestia de anar a París primer a preparar la expedició y ara a Mallorca per vèncer una dificultat que podria desbaratarla: 'l Sr. Benages és un obrer, que 's guanya la vida treballant honradament, y 'ls seus companys, coneixent que no poden abusar d' ell fent que perdi materialment lo que li és útil y precis per atèndrer a las necessitats de casa seva, apreciant lo sacrifici que fa y la molestia que 's pren preparantho y arreglantho tot, donantli proba de amistat y de consideració merescudas, li consignan una petita quantitat en compensació de 'l treball seu que forçosament ha de pérdrer a 'l deixar lo seu negoci per un temps curt.

Donchs be: aixó que honra a la associació y qu' és una proba de lo que aquésta aprecia y considera a 'l seu president; aqueix fet que enalteix també a 'l president a qui's compensa de un perjudici que li ha de resultar; aqueixa proba de amistat y companyerisme y germanó é igualtat de ideals y de miras entre 'ls socis y la Junta; semblant acte armónich, demostratiu de 'l valer que 's dona a 'l Sr. Benages, l' incògnit *diarista* de *El Diluvio* (ja fa be de no ensenyar la cara, que prou se li veu l' aurella) ho califica de explotació, ho troba digne de moltons que deixan esquilar-se.

¿Vol potsé l' *escribidor* que 'l Sr. Benages ho fes sense la petita compensació referida? ¿No ho criticaria 'l doble si hi anés de franch?

Las emprén després contra 'l metje que diu que anirà a París de garra

¿Aixó no ho sab *El Diluvio*? Potsé hi anirà ab barret: ¿que 's pensa que no 'n té? ¿Vól potsé 'l críticón que a qualsevol lleujera indisposició de qualsevol corista, per efecte de 'l cambi d' ayre, ó de menjar, ó per mareig, ó per causas diverses, acudissen a un metje francès y desconegut, tenintne un de la Associació, y que durant molts anys 'ls presta serveys desinteressats?

Ja véu, donchs, com tanta crítica li va sortint un *poquito desigual*, com passa a aquells soldats xilenos en *Los sobrinos del capitán Grán*.

No s' escarrassi, home, que 's posa en ridícul, ó en berlina, ó en evidència, y no lograda desbaratar una expedició que permetrà cantar alguna cosa mes que

¿qué li darem a ne 'l noy de la mare

que li darem que li sáiga bo?

¿qué li darem a ne 'l pobre diari?

¿pansas ó figas ó mel y mató?

Ja ho sab *El Diluvio* que aquets coros cantan be. ¿Si está tip d' alabarlos!

***

¡Ah! y no 'ls faltarà mestre, no tinga pò, no 'n passi ansia. No haurán de buscar cap mestre Titas.

Mot final: fins jo hi aniria si m' hi volian.

¡Ey, pagant lo que fós!

Pero no hi faré falta tampoch, perquè a París per cantar los *Los nets de 'ls almogávors* ja trobarán bons pirotécnicos y no hi haurá necessitat de

LO POLVORISTA.

Secció de Montepíos

La germandat de San Camilo de Lelio té un bon número de socis y está dirigida per un reglament presentat al govern civil en 6 Agost de 1898. Es dir, ho está; ho

estaba, perquè 'l dia 17 de Juny d' aquest any va celebrar Junta general extraordinaria a fi de reformarlo y va presentar la reforma a 'l Gobernador lo dia 21 de dit mes; de modo que 'l dia 30 podia ja, segons la llei, posar en vigor aqueixa reforma. No sabem si ha celebrat la sessió obligatoria per declarar vigent lo reglament reformat: suposem que sí, perquè en la Junta hi ha personas coneixedoras de 'l seu deber y és de pensar que no s' haurian atrevit a deixar de cumplir tan important trámit legal.

Pero, per altra part, pót creure's que no ho han fet ó que encara regueix l' antich, tota vegada que tant en la celebració de la Junta general extraordinaria convocada ab fetxa 1.ª de Juny darrer com en la de la general ordinaria tinguda 'l dia 29 de Juliol, s' ha infrinjit de 'l tot l' un reglament a 'l altre.

La Junta general extraordinaria anunciada ab fetxa 1.ª de Juny, tingué per objecte ab arreglo a la ordre de 'l dia expressada en la convocatoria: «reformat el reglamento, nombramiento definitivo del nuevo andador, nombramiento de individuos para la Junta directiva».

L' art. 53 de 'l reglament que volian reformat y que aquell dia estaba en vigor, mana que 'ls individus que han de formar part de la Junta directiva 's nombrarán cad' any en la Junta general ordinaria y l' art. 54 diu que dita Junta se celebrará *precisamente* en un de 'ls diumenjes ó dias festius de 'l mes de Agost.

Infraccions comesas, duas: nombrar Directiva en Junta general extraordinaria y disposar en Juny una elecció que ha de fer-se en Agost en Junta general ordinaria.

Anem a un'altra. Sense fundarho en res la convocatoria, la Junta directiva elejida infrinjit las ordenansas, lo dia 7 de Juliol darrer va convocar la General ordinaria pera 'l 29 de 'l propi mes, y en l' ordre de 'l dia no hi figura la elecció de Junta directiva a pesar de que 'l reglament reformat conté 'ls mateixos dos articles 53 y 54; qual segona infracció és manifesta, perquè la junta no 's va celebrar en dia festiu de 'l mes Agost, ni 's va elejir la Directiva com hi havia obligació de ferho.

Son faltas massa grossas aquésts per no advertirlas; puig tal com s' ha procedit, la Directiva recent nombrada no té autoritat legal ni moralment y si en dita germandat ocorregués algún cas grave podria impugnarse un procedir tan incorrecte per mes que tingui la sanció tática de la Junta General.

L' article 69 que en la convocatoria 's cita, diu que correspón a la Directiva convocar la Junta General ordinaria en la época determinada en el artículo 54, y l' article 54 disposa que las Juntas generales ordinarias *deberán celebrarse precisamente en Agosto*. L' article 118 diu que 'l reglament deurá complir-se en todas sas parts.

Ha d' advertir-se que la General ordinaria se celebra siga quin siga 'l número de concurrents, és dir, hi ha la seguretat de que la junta 's fara 'l dia anunciat, mentres que las extraordinarias són de primera ó de segona convocatoria, y convé fixarse en que las papeletas repartidas convidant pera la Junta general extraordinaria de Juny són per las dos convocatorias a la vegada, lo qual és una cosa incomprensible. Y posats a analizar, direm que en dita junta 's va cométrer un acte de 'l tot ilegal. Demostració: lo reglament vigent en aquella fetxa, ó siga 'l dia 17 de Juny, en son article 66 prevé que la Junta directiva la formarán un director primer, un director segon, un contador, un tesorero, un secretario primer, un SECRETARI SEGON y dos revisors de comptes, ab los seus respectius suplents.

Una de las reformas aprobadas en dit dia 17 de Juny afecta a l' art. 66 y consisteix en posar en la Directiva dos SECRETARIS SEGONS además de 'l secretari primer.

Aqueixa reforma va sèr presentada a 'l Govern civil ab fetxa 21 de Juny. Ab subjecció a la llei de associacions, passat lo plasso de vuyt dias després d' haverse presentat a 'l Gobernador los reglaments ó reformas, las associacions podran constituirse ó modificarse; resultant que la reforma podia implantarse 'l dia 30 de Juny, com ja havem dit. Donchs a pesar d' aixó, va executar-se de fet a 'l mateix moment de aprobada en Junta general, aixó és, lo dia 17 de Juny, quant encara va tardarse quatre dias a donarse compte segons la llei prevé. De manera, que hi ha un farrago farrago qu' és un misteri.

No obstant, aixó ha de tenir una causa, y potser la trobariam en la pòr ocasionada per la nova llei de 'l timbre promulgada en 26 de Mars proppassat, qual últim paragraf diu:

«Queda en suspenso la investigación del timbre du-

rante un període de tres mesos, á contar desde la promulgación de la presente ley.»

Aquets tres mesos acababan lo dia 26 de Juny y podría ser que la Directiva antiga, per treure's responsabilitats volgués deixar las plassas avans de que cmen sessin las investigacions.

Es tal vegada que 'l montepío de San Camilo no estaba dintre la llei de 'l timbre? De no ser aixís ja qué vingué tanta pressa en deixar lo cárrech los senyors de la Directiva passant per sobre de 'l reglament y trepitjant la llei de associacions?

No prengui ningú á mal las observacions fetas, perquè 'ns las inspira nostre carinyo á las germandats y la idea de que la Junta directiva y 'ls tres senyors consellers honoraris procurin vetllar sempre pe 'l prestiji de la del San Camilo, que tal com han fet la reforma de 'l reglament pót ocasionarlosi molts perjudicis y disgustos grans.

Tenim alguns amichs entre 'ls associats y aixó és un altre motiu de 'l nostre zel.

U. C. B.

L' ASSUMPTA

Cant IX

HIMNES Y PALMES

*Viderunt eam filie et beatissimam
prædicaverunt. Cant. IV.*

Entre himnes y palmes desperta l' Esposa,
entre himnes y palmes la besa l' Espós.
Lo veu tant magnífich, la veu tan hermosa,
mirantse los dos!

Los ángels adoran llur bella Regina,
teixintli coronas de palma y llover;
extátich la mira lo cel y s' inclina
devant son Esther.

Les verges ensalsan á la sempre Purá,
son epitalami celebran cantant;
l' himne que li deyan retruny per l' altura
d' aquell temple sant.

—Palau es espléndit del Rey de la Gloria
la que fou posada del Deu peregrí;
y es carro de triunfo del Deu de victoria
lo bressol diví.

Del Espós fet home fou lliet de floretes
y és tronó pacífich del Deu coronat;
deixeunos les lires, melosos poetas
que l' heu celebrat.

D' Israel, Senyora, ets goig y alegría,
la més bella gloria de Jerusalem;
honor d' aqueix poble, honor que á porfia
humils celebrem.—

En busca del tronó, del cetro y corona,
l' Aymat y l' Aymia guiavan llur vol,
y 's veu al emperi lo signe, la Dona
vestida del sol.

Adam contemplava sa filla més bella,
Noé pensá ab l' Arca veyent l' Iris ver,
Jacob veu l' Escala, Moysés la Cistella
y 'l gay Esvarser.

L' Arca de l' Aliansa d' or y pedreríes
Judá veu, la Vara florida Aaron,
David veyá l' Arpa, lo Nùvol Elías,
lo Floch Gedéon.

Y Sara y Rebeca, Raquel y Susanna,
y Ruth y Noemi y Jael y Judith,
proclaman ditxosa á la Filleta d' Anna
pel cel infinit.

Y ángels y verges, capdills y matrones,
cullint llors y palmes del místich verger,
Senyora l' aclaman, cenyintli coronas
de palma y llover.

Cantant epicinis falanges alades,
rodeja á Maria apacible esquadró;
y copsan melódichs llurs arpes sagrades
David, Salomó.

Y arriba, volant de victoria en victoria,
la Verge Maria devant de Jehová;
ja es dalt al Empiri, cenyida de gloria:
¡qué hermosa que está!

JAUME BOLOIX.

(Seguirá.)

Reunions particulars

Institut obrer graciense.—La darrera funció va constituir lo programa *La creu de la masia* y *Cinch minuts fora de 'l mon*; obras acreditadas y que van proporcionar aplausos, la primera á las Srtas. Figueras y Darnís (que va fer á 'l revés de las donas, puig en lloch de treure's anys va porsarse'n perquè 'sent com és molt jove semblaba una vella) y á 'ls Srs. Baqué, Grau, Devénat, Envi, Mora y Bargués, principalment á 'ls dos primers que en lo *guardabosch* y l' *Andreu* tregueren gran partit de dits papers.

En *Cinch minuts fora de 'l mon* lo nen Escolá y una hermosa nena qual nom no tenim present van agradar molt y molt á l' auditori. Mereixen sobressalient.—A. P.

R. PUJOL, impresor.—Tallers, 45, Barcelona

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums, de

❁ JUAN AYNE ❁

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

En esta casa se halla de venta la obra de gran éxito

A PAÍSES DESCONOCIDOS

Precio de los principales números de música:

Terceto de los Polismans.	2 ptas.
Duo de los carteros.	2'50 »
Coro las Violetas.	2'50 »

~~~~~ Especialidad en pianos de alquiler. ~~~~~
Guitarras desde 5 pesetas.

ARCHIVO LÍRICO-DRAMÁTICO

Y COPISTERÍA DE

Francisco Pérez Pol

Calle de Roig, núm. 24.—BARCELONA

LA GRESHAM

Compañía inglesa de seguros de vida

fundada en Londres en 1848.

Oficina en Barcelona:

PLAZA DE CATALUÑA, 39

BANCO VITALICIO DE ESPAÑA

La Previsión y Banco Vitalicio de Cataluña

Compañías de seguros sobre la vida, reunidas

GARANTÍAS

CAPITAL SOCIAL.	Ptas.	15.000.000
RESERVAS.	»	9.800.634

Capitales asegurados desde la fundación de las compañías hasta 30 de Junio de 1898.	»	211.278.772'82

Pagado por siniestros, pólizas vencidas y otros conceptos hasta igual fecha.	»	14.471.501'55

Esta Sociedad se dedica á constituir capitales para la formación de dotes, redención de quintas y demás combinaciones análogas, rentas vitalicias inmediatas ó diferidas y seguro de capitales pagaderos á la muerte del asegurado.

REPRESENTACIONES EN TODA ESPAÑA

Domicilio social: Ancha, 64.—Barcelona